

KURJER WARSZAWSKI

D. 27. Września.

PONIEDZIAŁEK.

ROK 1830.

N° 259.

WSPOMNIENIA.

Konsekracja odnowio-
nego Kościoła w Zawi-
choście 1829.

Otwarcie publiczne Kursów Szkoły przygo-
towawczej Instytutu Politechnicznego, odbę-
dzie się w przyszłą Środę czyli d. 29 b. m.
w Korpucie pałacu JW. Jenerała Wincentego
Kraśińskiego o godzinie 11 przed południem.
Dyrektor Szkoły zda naprzód sprawę o stanie
Instytutu w roku 1829—30, a następnie Pro-
fessor *Hann*, czytać będzie swoje uwagi nad
niektórymi gałęziami przemysłu krajowego.—
Dyrektor Szkoły przygotowawczej do Insty-
tutu Politech: *Garbiński*.

B. *Prokopowicz* zastępcą Raktora Szkoły wy-
działowej na Nowym świecie, mianowany Re-
ktorem tejże Szkoły.

Listy Kupieckie ostatnią Poczta odebrane,
zapewniają, że w *Holandji* cena Żyta znacznie
się podniesie.

W zaonegdajszem sprawozdaniu czynności
Banku Pols: o *Cynku* taka jest wzmianka: *Cynk*
ów najobfitszy kopalń krajowych produkt, w
znacznej ilości dla braku korzystnego odby-
tu nagromadzony, potrzebował usilnych sta-
rań w celu ułatwienia iego wyprzedaży za gra-
nicą. Bank Polski usiłował znaleźć odbytu
temu towarowi w *Hamburgu*, *Petersburgu*, *Mo-
skwie* i *Odessie*, a nawet część znaczną o-
nego wysłał do *Indji Wschodnich*.

Do Księgarni *Zawadzkiego* i *Węckiego* na-
deszło Nowe wydanie *Zadania do tłumacze-
nia z polskiego na łacińskie* przez J. K. *Tro-
jańskiego* Część pierwsza zawierająca przy-
kłady na wszystkie prawidła grammatyki, wy-
danie nowe, przejrzane, poprawione i pomno-
żone, zł. 3.

Makademizowanie ulicy *Miodowej* ukończy
się za dni kilka. Przed posesją W. *Zawadz-
kiego* przy tejże ulicy, ułożono dla pieszych,
nowy *Chodnik* (Trotoar) z kamieni ciosowych,
kwadratowych; oby i ta cała iedna z najoz-
dobniejszych ulic w *Warszawie*, podobnąż mia-
ła dogodność.

Pożądane dzieło: *Harmonies poétique et re-
ligieuses par Lamartine* tak edycji Paryżkiej
iako też i *Bruxelskiej*, nadeszło znowu do Księ-
garni S. H. *Merzbacha* ulica *Miodowa* dom
Lesla Nr 486.

Jeden zobywateli przybyły w tych dniach
z prowincji, zapewnia, że gdy rozmaite le-
karstwa nieskutkowały w leczeniu domowego
plastwa, które tego lata zdychało iakby w mo-
rowej zarazie; użył lekarstwa w sposobie *Le
Roa*, co było skutecznem!

JPanna *Konstans* i JPani *Żuljen* Artystki
teatru francuzkiego, wróciły z *Paryża* do tu-
tejszej stolicy.

Wczoraj nadedniem o 3ej godzinie, 12tu
więźni w Jnfirmaryi Głównego Więzienia, iako
chorych osadzonych, wyłamawszy mur od stro-
ny ulicy *Bolesć*, uszło. Przedsięwzięto wszel-
kie środki dla schwytania tych zbrodniarzy.

Młodzieniec, któryby życzyłby wydoskonalić
się bezpłatnie w nauce *fechtowania na szpa-
dy i pałasze*, może zgłosić się pod Nr 61 w
Starem mieście, do istniejącej tamże, *Szko-
ły fechtowania*. Dobrodziejstwo to, z tym
wszakże otrzyma warunkiem, ażeby później
oddając się wspólnie z nauczycielem temu ro-
dzaiowi zatrudnienia, był iemu pomocnym

w nauczaniu innych; przez co, nietylko coraz większej nabierać będzie wprawy; ale nadto, dość korzystnie zapewni sobie wynagrodzenia. Chcący się w ten sposób, poświęcić rzeczonoj nauce, powinien nadewszystko czerstwie mieć zdrowie, nieczwalać bynajmniej na brak sił fizycznych; takowe bowiem coraz widoczniej, zapomocą mechanizmu tej nauki, wzrastać będą. R.

W przyjemnym Ogródku przy ulicy Zielonej za Zdrojami Nr 2070, odwiedzanym przez licznych gości w ciągu zeszłego lata; gdzie powszechnie chwalono wyborne *Raki*, czystość i rychłą usługę; gdy już w tej porze *Raki* nie są smaczne, Goście codziennie mogą mieć w lokalu porządnym, Podwieczorki, a szczególnie *Kapłony*. Również dostać można mlecznego *Pączu*.

Publiczność stolicy, grzecznie przyjęła JPanią Zawadzkę Aktorkę grywającą na kilku teatrach prowincjonalnych, a wczoraj pierwszy raz iako Gość występującą na scenie Warszawy.

Niewiadoma z nazwiska Kobieta, przyszedłszy onegdaj nad brzeg Wisły w bliskości Łazienek *Kurca*, wskoczyła w wodę i utonęła. Przyczyny tego jeszcze niedocieczone.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w połu: 9. — Barometr wskazuje pogodę.

Z Radomia 15 Września. — W przejeździe moim przez Radom ucieszył mnie niepomalu widok nowo założonej Księgarni F. S. Dmóckiego, już więc i stolica Sandomierskiego Wiewództwa ma własne ognisko rozsyłające promienie światła w jego Obwody i Powiaty; nowy to dowód wzrastającego u nas czytelnictwa. Przed trzema laty razem z początkiem Drukarni Dmóckiego, powstał rozległy Gąteżowski zakład i zaraz przewidywano upadek iednego z dwojga, mimo to jednak oba się trzymają pomyślnie dla siebie i kraju. Przed 15to laty *Pamiętnik War-*

szawski w braku pism powszechnym, stosując się do owczesnej potrzeby kraju, był mi-mowolnym encyklopedystą, dziś, sam *Gąteżowski* zakład dostarcza 8miu przedmiotowych czasopisów. Świeżo przybyła drukarnia *Stereotypowa Waterjana Kraszińskiego*, zwiększając potrzebne spółbieganie, gdy prócz innych kosztownych i korzystnych poświęceń iiej kilkogroszowe *Elementarze* są nieiako nowem dopomaieniem się o szkółki elementarne; mielibyśmy ieszcze przewidywać trwożnie iej upadek; gdy pewnie sam *honor narodowy* nigdy iej upaść niedozwoli. Fr. St. G.

Jenerał *Klozel* przybywszy do Algieru wydał pod d. 7 b. m. odezwę do mieszkańców tego kraju, wzywając ich do posłuszeństwa i spokojności, zaręczając wszystkim dobrze myślącym zupełną opiekę, a grożąc karą niespokojnym. Tenże Jenerał doniósł Ministrowi wojny pod d. 8 b. m. że znalazł w wojsku francuzkiem iak najlepszego ducha i stan zdrowia polepszający się widocznie. — Sąd policji poprawczej w *Paryżu* uwolnił dla braku dostatecznych dowodów, 15tu pracujących przy drukarniach, za tłumne zbieranie się, do odpowiedzialności pociągniętych. — W iednej z wiosek pod *Burgos* w Hiszpanji, zaszyły rozruchy przeciwko urzędnikom wybierającym podatki, których raniono, ale władzę uśmierzyły ie natychmiast. — Podług iednego z Dzienników Paryzkich były Minister *Montbel* schronił się do Niemiec, przebrany za służącego; wraz z Sekretarzem swoim. — Gazeta Londyńska *Goniec*, donosi z listów prywatnych o wielkiem zaburzeniu umysłów mieszkańców *Man-szestru* (w Anglii); w kilku miejscach kolei żelaznych, zebrali się tłumnie Robotnicy, którzy rzucali kamieniami na przechodzące wozy; liczne oddziały wojska wstrzymały po-

spolstwo od zepsucia kolei żelaznych. — D. 15 przybył do Londynu Xiążę *Branswicki* w towarzystwie 2ch Adjutantów; odwiedził Xiążę Pana *Murray* Ministra osad, a wieczorem pojechał do Króla Angiel:— Hr: *Aberden* przedstawił Królowi Angielskie: Xcia *Trubeckiego*; Monarcha dał także posłuchanie Hra: *Matuśiewiczowi*. — Xże *Karol*at Posel Pruski, pojechał z małżonką swoją do *Bringtonu*. — Przy otwarciu kolei żelaznych między Manszestrem i Liwerpołem, doznał P. *Huskison* nieszczeniowego przypadku, który pociągnął za sobą śmierć tego znakomitego męża. Siedział on w powozie z Xciem *Wclingtonem*, Panem *Peel*, Xciem *Esterhazym* i innemi znakomitemi osobami. Niedaleko Newtonu zatrzymano machinę celem dolania wody. P. *Huskison* wysiadł tymczasem z powozu. Po nalanu wody niezdążył wsiąść do powozu, który był już w ruchu. Skoczył na stopień i chciał uchwycić za drzwi powozu, a w tedy zbliżyła się następna machina. Drzwi się otworzyły, a w tej niebezpiecznej chwili *Huskison* tknięty chorobą nerwową upadł i machina z 2ma powozami przeszła mu przez nogę i zupełnie zgruchotała! Wszystko to i zatrzymanie machiny stało się w jednej chwili. Tegoż dnia wieczorem zakończył życie w okropnych bólach. — W *Paryżu* postanowiono że odtąd prelekcje i wszelkie rozprawy oraz dysputy *Filozoficzne* odbywać się mają nie jak dotąd w języku łacińskim lecz francuskim. — W *Paryżu* papiery publiczne nietylko niepodnoszą się w kursie, jak się spodziewano, ale codziennie spadają. — W *Niderlandji* niewraca spokojność, szczególnie w *Leodjum* znów było krwawe zaburzenie, a tem szkodliwsze że Obywatele walczyli z Gwardją narodową! — Marszałek *Burmon* przybył do *Gibraltaru*. — Duchowieństwo Hiszpańskie ofiarowało Kró-

lowi swemu bardzo znaczną sumę, na pomnożenie wojska. — Jenerał Rossyjski *Gejsmar* gdy przejeżdżał teraz przez *Frankfort*, Lud powitał go uprzejmie. — W *Dreznie* obywatele naradzali się długo o co mają prosić terażniejszego Współ Reienta. W mieście Saskiem *Chemnic* okropne było zaburzenie; Lud niemające istotnego powodu do nieukontentowania, dowiedziawszy się o zaburzeniach w *Lipsku* i *Dreznie*, zaczął się gromadzać, zaczęto od rabunku spokojnych obywateli; zabierano kosztowne sprzęty, otworzono piwnice, jedni pili, drudzy wytaczali stare wina, a od tej chwili popełniano wszelkie bezprawia; otworzono więzienia i wypuszczono winowajców. — W *Altenburgu* także było zaburzenie, Lud zgromadził się w rynku, wpadł do domów urzędników, tłukł okna, sprzęty itp. nakoniec tłum pospieszył do pałacu panującego Xcia, który wraz z synem swoim Następcą ukazał się na ganku i przyrzekł że nazajutrz w *Ratuszu* znajdować się będzie wraz z radą municypalną i wysłucha skarg swych poddanych; co też zostało uskuteczniomem; Xże rozpoznawał podane żałania, poczem wymierzył sprawiedliwość. Gdy Xże wracał, Lud wyprzągnął konie z karety i ciągnął aż do pałacu.

Na granicy *Serwji* od strony Austrjackiej, złapano kilku włóczęgów Serwjańskich i Bośniackich, którzy poważyli się popełniać różne bezprawia. — Korpus wojska Pruskiego stojący w prowincjach *Nadreńskich* składa się teraz z 100,000 ludzi. Według rozkazu N. Króla Pruskiego 4ty korpus tej armji udać się ma do tych prowincji. — *Hussein* Basza wyjechał w obwodzie *Adrianopolitańskim* wszystkich Turków z urzędów administracyjnych a na ich miejsce osadził *Rałasów* (Chrześcjan). Urzędnicy Turcy którzy dotychczas w tej sto-

licy zostawali, będą umieszczeni w wojsku.— *Mechmed Ali* Wice Król Egiptu, mianowany został Gubernatorem *Kandji*. *Hasnadar Negib Effendy* Aient Wice Króla udał się z *Stambułu* do *Alexandrii*, dla uwiadomienia go o tem mianowaniu.— Król *Bawarski* mianował znanego Pałkownika *Hejdeger* swoim nadwornym Szambelanem, wolą jest tego Monarchy aby ten zasłużony wojownik spoczął po tak wielu trudach wojennych poniesionych w sprawie *Greków*. — W *Karlsruhe* zakończył życie sławny Malarz zwierząt *Kune*, Dyrektor tamecznej galerji obrazów.— Niedawno Sułtan w towarzystwie kilku officerów i swego sekretarza przejeżdżał wzdłuż rzeki ku *Baikhdere*, chociaż aby ten podróż odbyła się *inkognito*, iednak *Cesarso* - *Rossyjska* fregata *Palasta* stojąca tam na kotwicy salutowała zwykłemi wystrzałami, gdy Sułtana ujrzano i toż samo uczyniła gdy powracał. Nazajutrz rozkazał Sułtan osadzić tej fregaty przesłać 10,000 piastrow.

Urząd Muncypalny M. S. Warszawy.

Z powodu expiracji Kontraktu na dzierżawę Państwa na Kępie Skaryszewskiej do Ekonomji Przedmieścia Pragi należącej, na dalszą Dzierżawę tegoż Państwa na lat 3 od d: 1 Stycznia 1831 do końca roku 1833, ogłasza niniejszym Licytacją publiczną, do odbycia której przeznaczają stanowczy termin na dzień 12 Października r. b. na godz: 9 rano, wzywa mających chęć podjęcia się tej dzierżawy, aby zaopatrzeni w Vadium w gotowiznie w kwocie zł: 200 w Biórze Burmistrza rzeczzonego Przedmieścia znajdować się chcieli.— Radca Stanu Prezydent *Wojda*.— Sekretarz Jlny *G: Jahołkowski*.

DONIESIENIA.

Wiadamia się osoby interesowane, że *Alexander Hrabia Chodkiewicz* byłby Jenerał Wojsk Polskich ma zamieszkanie obrane u *Jana Kantego Wołowskiego* Adwokata przy ulicy *Krakowskie Przedmieście* pod Nr 448 i 9, zaś *Karól Hrabia Chodkiewicz*, *Mieczysław Hrabia Chodkiewicz* i *Zofja z Hrabów Chodkiewiczów Hrabina Ossolińska*, u *Jana Nepomucena Łastowieckiego* Adwokata przy ulicy *Senatorskiej* Nr 470 mieszkającego, tam więc tylko wszelkie wręczenia ważne czynione być mogą.

UW IADOMIENIE HANDLOWE. — Skład *Win* i *Korzeni* dotąd przezemnie przy ulicy *Senatorskiej* Nr 459 pod firmą *Jan Lange* utrzymywany odstąpiłem wraz z wszelkimi mieśiżącami prawami sposobem kupna *Panom* b: *Neubelt et Severin*. Dziekując Szanownej Publiczności za zaufanie jakim mnie zaszczycała, upraszam oraz aby niem terazniejszych Właścicieli wspomnianego Składu udarować raczyła. —

J: F: Lange.

Nabywszy od *JPana J: Lange* sposobem kupna iego Skład *Win* i *Korzeni*, uwiadamy Szanowną Publiczność, iż takowy iak dotąd przy ulicy *Senatorskiej* Nr 459 pod firmą b: *Neubelt et Severin* utrzymywać będziemy. Staraniem naszym będzie aby przez pilną i akuratańską usługę oraz najumiarkowańsze ceny zasłużyć na zaufanie Szanownej Publiczności. — *C: G: Neubelt et Severin*.

DOROŻKA w zupełnie dobrym stanie jest do sprzedania, dowiedzieć się o niej można od Stróża *Wojciecha*, w domu gdzie Drukarnia *Kurjera War.*

PIĘĆ POKOI z Kuchnią, Piwnicą i Drwalnią na 2m piętrze pod Nr 400 na *Krakowskim Przedmieściu*, przeciw *S. Krzyża* do naściana *S. Michała* r. b.

DZIEWIĘĆ POKOI na 1m piętrze z 2ma Kuchniami, Piwnicami, z Stajnią i Wozownią przy ulicy *Nowy Świat* Nr 1260 są do naściana od *Sgo Michała* r. b. całkowiecie lub częściami. Informacja u Właściciela tegoż domu.

AUKCJA. — Syndecy temczasowi Upadłości *Dominika Markowskiego* Handel *Win* prowadzącego donoszą niniejszym, iż *Wina Węgierskie*, *Reńskie* i *Francuzkie* w *Beczach*, *Antakach* i *Butelkach*, tudzież *Szampańskie* zagraniczne, *Porter* i *Piwo Angielskie* krajowe, *Ocet*, *Estraganowy*, niemniej *Mebłe*, i inne *Ozdoby Pokoiowe*, oraz różne rzeczy do prowadzenia Handlu *Win*, do Gospodarstwa i do osobistego użycia potrzebne, przez publiczną Licytacją w domu przy ulicy *Senatorskiej* Nr 466 na dole w dniu 28 m. r. b. i dni następnych z rana i po południu sprzedawane będą. — *Aug: Ferd: Galle*. — *Kazi: Wilhelm*.

KONTRAKT NAJMU MIESZKANIA poprawny, iest do nabycia w Składzie *Papieru* z *Jeziorni* przy ulicy *Wierzbowej*.

TEATR NARODOWY. Jutro *Opera Sroka Złodzijsz*. *JPanna Gładkowska* przedstawi rolę *Anusi*.